

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, szombat 1913. május 3.

98. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felölts szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetés ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Szemlélődés.

—O—

A háború és az örökbéke eszméje. — A folytonos fegyverkezés. — A vidéki városok rendőrségének megreformálása. — a választások tisztasága. — Orvosihiány és orvosi tulprodukción. — Satnyul az emberiség!

Európa államai újabb kialakulás előtt állnak. Lezajlott eszták, kiélesedő ellentétek, eljövendő összetűzése arra utalnak, hogy a Balkán forrongó katlanjában újabb perzselő tüzek gyulladnak ki, amelyek porra és hamuvá emésztik évtizedek szorgos munkáját. A nagy Moloch, a háború, időről-időre áldozatok után vicsoritja fogait és a haladás jegyében előrehaladó embertömeg meglepetve megáll és konstatálja, hogy minden törekvésnek utjában áll az emberi gyöngegség, amely nem fogja magát sohasem alávetni kényszerítő eszközök nélkül a jogszerűség elismerésének. Ez az örök emberi vágy lehetetlenné teszi az örök világbéke gyönyörű eszméjének megvalósulását a megfelelő hadi szervezetek fedezete nélkül. A fegyverkezés versengését csak meg kellett akadékosztatni valamelyik államnak, hogy a többiek követni legyenek kénytelenek és néha minden emberi érzésünk elforr, miért van ez, kérdezzük, de csak eszörrenő fegyverek halálárterítő zaja ad választ és az emelkedő adók terhe ébreszt eszméletre. Mindaz a szép, amit a kulturától tanultunk, ilyenkor ártó frázissá válik és be kell látnunk, hogy egy a nyers erő dominálja most a világot

„A Tengerpart“ tárcája

Egy liter bab.

Mint rendszeren, most is fiatal kollégámmal, Fenyvessi dr.-ral, a természettudományok tanárával ballagtunk az iskola felé. Eppen hetivásár volt. Mégesak félnyolc felé járt az idő, azért meg-megállva érdeklődéssel néztük a Fő-tér szokatlan élénkségét, a szomszédfalvakból bejött atyafiakat és a vásárló kis gazdasszonyokat. Eppen azt fejtegettem, milyen találó példa az eszményítésre Arany Jánosnak „Vojtina ars poetica” című tanítókölteményében a Duna partján megfeszített és visszatükröződő dunaparti vásár képe, mikor Fenyvessi félbeszakított:

— Ti irodalmárok csak általánosságban látjátok a dolgokat, de azokról egyenkint vajmi keveset tudtok. Mi egészen más szemmel nézzük a piacot. Ime, itt vannak a virágok. Ezekről a szépirodalom csak annyit tud, hogy szépek, illatosak, milyen színűek.

— És míg én az egyes virágokra citátumokat keresem a költészetben, addig ő elsorolva valamennyinek a latin nevét.

Tovább menve a zöldségféléket és a hűvelyeseket vettük szemügyre.

— Látod — szölt Fenyvessi némi önértékeléssel — itt nem tudsz olyat mutatni, amit egyetlen tanársegéd koromban vegyileg ne

mint valaha az ököljog korában. Pedig ugye, azt hirdeti mindenféle erkölcs, hogy civilizáció szent nevében kötelessége minden igazi kultúrembernek, aki hazájának és embertársainak érdekeit komolyan veszi és szíven hordja, hogy teljes energiájával összpontosítsa minden tevékenységét a világbéke nagyszerű ideáljának megalapozására és betetőzésére. Azonban mihelyt elhangzanak ezek a szavak, nyomban el is vesztik jelentőségüket, mert kivihetetlennek, utópiának kell, hogy tekintsük őket, a mikor napról-napra tapasztaljuk, hogy a béke a kisebb kerületek keretében is kivihetetlen. Nincs az a falu vagy város, melyben a béke tökéletes harmóniájával találkozhatnánk, mert mindig adnak kiesinyes emberek akik a maguk egyéni érdekeit meg nem engedett eszközök felhasználásával akarják kikényszeríteni a közjó rovására. Ha tehát a leggyengébb társadalmakban is illuzióriussá válik a harmónikus békének lehetősége, hogyan kívánhatjuk, hogy hatalmas embertömegek méreteiben diadalmasan emelje fel fejét az a törekvés, amely az egyesek szűk világában elbukott és napról-napra csufos vereséget szenved. . . . Nagyobb lesz a veredő. . . a béke eszméje újabb vereséget szenved és nyögni fogjuk a súlyát. Fizetni fogunk ifjúságunk legszebb éveivel, fizetni fogunk nehezen kereset garasainkkal és fizetni fogunk az életünkkel is, ha kell!

Szinte évtizedekig nem törődtek a vidéki városok rendőrségeivel, ha csak nem kínálkozott alkalom, hogy a gyenge szervezett rendőrséget lebirálják. A kormány most elemeztet volna.

— Elhiszem barátom, hogy azt tudod, mennyi fehérjét, keményítőt, hamuzsirt tartalmaz a bab, de azt nem tudod megmondani, mi az ára a babnak? — mondám, hogy másra tereljem a beszédet.

Kérdésem kissé zavarba hozta a fiatal tudóst, de azért rövid gondolkodás után megfelelt rá.

— Az ára nem tartozik a természettudományi vizsgálódás körébe, ezt az a kofa jobban megmondja.

— Hogy adja a babot néni? — kérde Fenyvessi egy kofa asztala elé lépve.

— Huszonnégy fillér literje.

— Nem is olyan drága.

— De nem ám, mert nem sok termött. Ezt is csak azért adom oly olesón, mert mányines több, hadd menjen ez is. Szép, nagyszemű bab, vögye meg azur, od'adom huszfillérért.

— Ne nagyon kinálgassa néni. Nem tudom, ki főzné meg.

— Kinek kinálgatnám, ha nem annak, a ki az árát kérde? — szölt a kofa kezét csipőre téve.

Egyikünk sem ismerte a piac szokásait és mint a könyvek közt felnőtt emberekben általában, bennünk is kevés volt a lelemény ahhoz, hogy szépszerével elvonuljunk. Fenyvessi különben máskor sem tudott a boltból kijönni anélkül, hogy valamit ne vett volna. Most is elővette pénztárcáját, és kifizette a

különös gondot fordít arra, hogy a vidéki városok a fejlődöttségüknek megfelelő rendőrséghez jussanak. Az előmunkálatok már régebben megindultak s azzal vették kezdetüket, hogy Pekáry Ferenc dr., volt budapesti főkapitányhelyettes, min. tanácsos tanácsos tanulmányuttra indult a vidéki városok között. A belügyminisztériumban az egybegyűjtött anyag alapján ott kezdődött meg a rendőrségeknek fejlesztését, ahol a legérezhetőbb volt a hiány: államgályt utaltak a rendőrségek fejlesztésére. A második lépés pedig az volt, hogy módot nyujtanak a rendőrök kiképzésére s ezért a jövő hónapban már Budapesten tanfolyamot rendeznek, ahol rendőroktatóknak tartanak előadásokat a legénység oktatására. Ez a két momentum arra vall, hogy végre a rendőrség megfelelő fejlesztésével komolyan foglalkoznak, amelyből az optimizmusra hajlók kétségtelenül következtettek a vidéki városok rendőrségeinek államosítására!

Lukács miniszterelnök a választói javaslat tárgyalása során többször kijelentette, hogy a választói javaslatot a reform körébe tartozó javaslatoknak egész sora fogja követni. A kormány véglegesen elintéztéknek véli a választói reformot és most e köré csoportosítja minden munkásságát, hogy ezzel a kérdéssel véglegesen leszámoljon. A Budapesti Tudósító azt jelenti, hogy a reformjavaslatok közül a választások tisztaságára vonatkozó javaslat már készen van és Balogh Jenő igazságügyminiszter nem sokára a képviselőház elé terjeszti. A 25 szakaszból álló javaslat a „polgárok választóliter bab árát.

A kofa mosolyival szája szegletében és kezében a literrel kérdőleg tekintett ránk.

— Hova öntsem?

— Öntse a felöltöm zsebébe — szölt Fenyvessi bosszusan.

Én meg alig állhattam a nevetést, hogy elméleti eszmecserénknél ilyen gyakorlat folytatása lett.

— Most már mi az ördögöt csinálók ezzel a rengeteg babbal? — szölt Fenyvessi, bosszankodva kárörvendő nevetésemre. — Ugy húzza a zsebet, mintha kő volna.

— Vigyük a vendéglőbe, ahol étkezni szoktunk.

— Nagyon messze van. Elkésünk.

— Hozd az iskolába és taníts a babról, legalább van mit szemléltetni.

— Már rég tul vagyunk a babon. Hanem tudod mit? — kiáltott fel Fenyvessi derültebb arccal. Odaadom egy lánynak, az legálább hasznát veszi. És már körülnézett, nem lát-e ismerős leányt, akinek odaadhatná.

— Elég bolondság volt, hogy megvetted azt a babot, most még nagyobb bolondot akarsz elkövetni. Hisz gondold csak el, ha odaállunk egy leány elé és azt mondjuk: Nézze csak nagysád, ezt a babot magának adjuk, főzzö belőle jó levest — örültnek néz bennünket, vagy megsértődik, azt hiszi, rossz tréfát üzünk vele.

Megindultunk és Fenyvessi kelleetlenül tapogatta kiálló oldalzsebet. Amint az iskola

tőjogának büntetőjogi védelméről" fog szólni és a büntetőtörvénykönyv erre vonatkozó VIII. fejezetének helyébe lép, tehát a kódex kiegészítő novellája lesz. Rendelkezéseinek lényege a következő: Az új törvény nemcsak az országgyűlési képviselőválasztások, hanem a törvényhatósági és községi választások tényeire kiterjed. A büncselekmények a választási névjegyzék meghamisítására, a választási jog szabad gyakorlásának akadályozására és jogtalan befolyásolására, a választás eredményének meghamisítására, valamint a szavazás titkának megsértésére vonatkoznak.

Az orvosszövetség legutóbbi budapesti közgyűlésen ismét felhangzott a régi ismert panasz az orvoshiányról, azaz inkább az orvosi pályán mutatkozó tulprodukciónak. Mert míg a vidék közegészségügyének elmaradottságával kapcsolatban lépten-nyomon orvoshiányról esik szó, maguk az orvosok tagadják ezt a jelenséget s éppen az ellenkezőről panaszkodnak. Az igazság, mint rendszeren, itt is a középben van. Se orvoshiányról, se orvos-tulprodukciónak nem beszélhetünk, hanem inkább rossz elosztásról. Ugy áll ugyanis a dolog, hogy míg városokban egymástól nem tudnak élni az orvosok, a vidéken, néhol ötven-hatvan négyzetkilométernyi területre se jut egy. Ha tehát a városok orvosfőlétszámát le lehetne vezetni a falvakba, se a városok túlszűkítéséről, se a vidéki orvoshiányról nem kellene többé beszélni. Ezt célozta néhány év előtt a belügyminisztérium is, mikor a körorvosi fizetéseket rendezte, a körorvosokat külön működési pótlékkal s nyugdíjjal látta el. Ez a reform azonban nem járt azzal az eredménnyel, melyet reméltünk tőle, mert a helyzet alig javult általa valamit. Most a „Közegészségügyi Kalauz" című orvosi szaklapban Barabás József dr. életrevaló eszmét pendített meg a bajok orvoslása érdekében. Barabás dr. javaslatának magja az, hogy addig, míg a közegészségügy államosításával az egész orvosi kérdés meg nem oldódik, létesítsen az állam katonai orvosi ösztöndíjak muntájára néhány olyan stipendiumot, amelynek ellenében az azt élvező orvosnövendékek néhány esztendeig a kormány által megjelölt helyeken kinn, az orvosokban szülőlködé vidékeken, teljesítsék hivatásukat. Ezek az ösztöndíjak lehetővé tennék, hogy a legszegényebb tanulók is megszerez-

felé vezető utcaiba beértek, már messziről láttuk a nyitott ablakban a Mariska szőke fejét.

Ejnye — villant meg Fenyvessi agyában, — éppen jókor! Mariskának nincs anyja, maga főz és mint jó gazdasszony fel tudja fogni az ajándékba értékét. Már messziről üdvözölte és minden átmenet nélkül tányért kért tőle.

— Minek magának a tányér? — kérde Mariska esodálkozva?

— Ezt a babot szeretném beletenni — válaszolt Fenyvessi, széthuzva megtöltött zsebét, hogy Mariska is beláthatott.

— Kezdem már érteni — szól felkacagva Mariska, miközben kissé kacéran jobban kihajolt az ablakon. — Amíg, mint afféle szórakozott professzor, valamin törte a fejét, azalatt egy hunut gyerek teletömte a zsebét. És ha adok tányért, akkor azon viszi végig az utcán? — évődött tovább.

— Nézze, ha már a kofa rám szóta, nem okosabb dolog, ha maga elfogadja és jó levest főz belőle, mintha én szétszórnam az utcán?

Mariska csak nevetett a dolgon, végre az én biztatásomra hozott egy tányért.

— Elfogadom — mondá — de nem tudom, mivel viszonzhatnám ezt a furesa ajándékot. Cipőkenőcsöt már kaptam ajándékba, de babot még nem.

Abban a hiszemben, hogy ezt végkép el-

hessék az orvosi diplomát s viszont az állam is jól járna, mert közegészségügyre így kiadott pénz a leghasznosabb befektetésnek bizonyulna. A belügyi kormány részéről a legnagyobb jóindulatot érdemli meg ez a gondolat, most könnyen megvalósítható s áldásos eredménye is hamarosan jelentkezni fog, mert ha évenként csak nyolc-tíz üresedésben lévő állást szüntet is meg így a kormány, a javulás a perifériákon rövid idő alatt érezhető lesz.

Az emberiség szaporodik ugyan, de jelentékenyen satnyul is. A nagy napoleoni háborúk óta Európa lakossága egyre növekszik, de a lakosság szervezetének kvalitása meggyengült. Nem volt sok öldöklő háború: megszorodtunk. E szaporodásban azonban nemcsak Malthus tanítványainak nincs öröme, hanem még azoknak sincs, kik nem félnek, hogy a népesség számának gyarapodása gyilkossá teszi a megélhetésért való harcot. Mert növekedtünk ugyan számban; de elgyengültünk a minőségben.

Ugyanis a sorozó-bizottságok jelentései szerint évről-évre kedvezőtlenebb az eredmény, akárhány városkából anélkül kénytelenek elmenni, hogy csak egy emberrel is szaporították volna a katonaság létszámát. Ha egy király manapság, mint I. Frigyes Vilmos porosz király, elhatározná, hogy testőreit két láb magas emberekből válogatja össze, bizony nehezen sikerülne, még a felhasználná az eszközt is, melyet a nagypipájú s negyivású király használt, hogy t. i. a megfelelő legényeket egész Európából összehozta. A sorozó-bizottságok mindig kisebbre szállítják igényeiket, de még így is gyér az aratásuk. Ennek részben maga a katonaság az oka. Minél erőteljesebb és egészségesebb az ifju, — írja erre vonatkozólag Haekel, — annál több kilátása van, hogy robbanó golyók, vontasövű ágyúk és más efféle kultur-szerszámok fogják megölni. A beteg gyöngye vagy testi fogyatkozásokkal megvert fiatal emberek ellenben mentek maradnak a katonaságtól, háboru idején ott-hon maradnak, megházasodnak és gondoskodnak a faj fennállásáról. Az öröklés törvényei szerint azonban fogyatkozásaik nem csak, hogy átszarmaznak utódaikra, de még fokozottabban jelentkeznek bennük a testi s ezektől elválaszthatatlan szellemi gyöngeségek. Igaz, hogy most nem háboruszkodnak a katonák, de a háboru szerepét pótolja

intéztük, siettünk dolgunkra. Távozóban még hallottuk a Mariska csengő nevetését, amint a tányér babbal a függöny mögött eltűnt.

Délfelé a tanári szobában éppen azon mulattunk, hogyan ajándékozta meg Fenyvessinek, tartalma ez volt:

„Igen tisztelt Tanár Ur! A babból jó leves főtt, azt hiszem, Önnek is izelni fog. Szívesen látjuk ma edébre. Papa is azt akarja, hogy így viszonzom a különös ajándékot.

M. Mariska.“
No ennek fele sem tréfa — mormogta Fenyvessi és azon töprengött, ne mentse-e kiki magát. Elvégre — gondolta — voltam náluk vizitálni és a társaságban is többször találkoztam vele, nincs benne semmi különös. Atyját, a nyugalmazott ezredest is jól ismertem a kaszinóból. Különb is lovagi-atlanság lenne, ha az ajándék viszonzását lehetlenné tenném, még ha csak egy liter bab volt is.

Délben már a párolgó bableves fogadta Fenyvessit Mariskáék házában. A helyzet fonákjára gondolva, eleinte alig palástolhatta elfogódottságát, de miután a papa, a nyugalmazott ezredest melegen kézet szorított vele és jóízűen nevetve tréfált a babvadásztörténetéről, és midőn látta Mariskát, amint eszmos, fehér reformkötényében izlésesen terített asztal körül ügyesen forgolódva tesz-vesz, maga is egészen felmelegedett.

a tisztelnél a kaució, a közlegényeknél pedig azok a betegségek, melyeket a kaszárnyákban szenvednek. A tisztnek nehéz családot alapítani, a közlegényként kiszolgálók egyrésze pedig nem való házasságkötésre. Bizony satnyulunk!

Steckenpferd — liliontejszappan

elérhetetlen hatású szepiök eltávolítására és népszerűen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevellel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera“ lilionkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindent kapható.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Bartók József dr. földmívelésügyi államtitkár családjával együtt tegnap 3 heti tartózkodásra Lovranába érkezett.

— **A politikai választási lajstrom.** A városi tanács közhírré teszi, hogy Fiume város és kerületének 1914-ik évi ideiglenes politikai választási lajstromát május 5-étől 25-éig a városházán közszemlére kifüggeszti. A lista megtekinthető délelőtt 8—12 és délután 2—6 között. Fiume város és kerülete minden lakosának joga van másolatot venni, de csakis délután 2 és 6 órák között.

Esetleges felszólalásokat május 5-étől 15-ig lehet a városi tanács utján a központi választási bizottsághoz benyújtani s a felszólalások elleni észrevételeket május 16-tól 25-ig lehet megtenni. A felszólalások és észrevételek írásban, a kellő okmányokkal felszerelve nyújtandók be.

— **A Mazurka elleni tüntetés a törvényszéken.** A Mazurka danubiusgyári helyettes igazgató elleni tüntetés alkalmával tudvaleg letartóztatták Ticsar Lajos munkást, akit kódbáláson értek. Ticsart a rendőrbizottság megbüntette, de a rendőrbizottsági ügyészi megbízott felelőse folytán a törvényszék elé került. Az ügyészség magánosok elleni erőszak címén vádat emelt Ticsar ellen s a törvényszék május 13-án fogja tárgyalni az ügyet.

Mariskának nem nagy megerőltetésére került, hogy minden jó legyen és rendben menjen; az ételek feltalálásán, a figyelmeségen, amellyel atyját kiszolgálta és a vendéget kínálgatta, általában minden tétlen mozdulatán meglátszott, hogy serdülő kora óta maga végzi a háziasszony teendőit és nemcsak akkor mutat háziasszóságot, mint a legtöbb leány, mikor vendég van a házában. A fekete kávé és az öreg ur finom szivarjai mellett a rideg vendéglői étkezéshez szokott Fenyvessi már egészen otthonosan érezte magát és midőn ebéd után az ezredest előszedte tömörked optikai szereit, amikkel a nyugdíjas évek unalmát igyekezett elűzni, akkor már arról is megfeledkezett, hogy el is kellene menni. Annyi megvitásra érdemes téma és nézeteltérés merült fel közöttük, hogy máskorra is kellett belőle hagyni.

A bab-ajándékot nemsokára virágok váltották fel és az érdekes optikai eszmeeserek gyakran vacsorára is ott marasztották a fiatal tanárt.

Igy szerzett az a balul vásárolt egy liter bab Fenyvessi dr. barátomnak kitünő feleséget és mikor egy év múlva meghittak ebédre, meg kellett vallanom, hogy soha jobb bablevest nem ettem.

— Az uram is nagyon szereti — válaszolta az asszonyka gyengéden férjére tekintve és frissen, üdén kilejtett a második fogásért.

Ehrlich Antal.

— **Adomány.** Riboli Alfonz bornagykereskedő a fiumei borkereskedők között 210 koronát gyűjtött össze a kiviteli akadémia szegénysorsu és jó előmeneteli hallgatói számára. Az akadémia igazgatósága hálás köszönetét fejezi ki az adakozóknak és a gyűjtőnek.

— **Megvan a nagyváradi—fiumei összeköttetés.** Csütörtökön, május elsején, lépett életbe az államvasutak új menetrendje, amelybe az igazgatóság felvette a nagyváradi—fiumei közvetlen összeköttetést is. A közvetlen kocsis utját szerdán éjjel után kezdte meg Báltaszék és Dombóváron át a tengerpart felé. Hajnali 1 óra 14 percek indult el Nagyváradról és este 7 óra ötvennégy percek érkezett Fiuméba. Az ellenkocsis Fiuméből csütörtökön reggel 8 órakor indult el és hajnali 3 óra 54 percek érkezett Nagyváradra. A két gyorsvonati kocsis közvetlen összeköttetést talál az Erdélybe menő vonatokhoz.

— **Vissza Monfalconéból.** A danubiusgyári munkáskizárás alkalmával tudvalevőleg 40 szegényebb munkásgyermeket monfalconei munkásaladoknál helyeztek el. A kizárás megszűnével ezek a gyermekek már nem szorultak segílyre s tegnap harmincán visszajöttek Fiuméba. A többiek egyelőre rokonaiknál maradnak.

— **A Tátra—Adria automobil-turaut.** A Kir. Magy. Automobil Klub május hó utolsó hetében rendezendő nagy nemzetközi automobil-turaversenye az előjelek szerint még a rendező klub által tervezett kereteket is lényegesen túl fogja haladni. A Kir. Magy. Automobil Klub Sportbizottsága e héten fejezte be a vidéki helyi bizottságok segítségével a pihenő napok állomásain a rendezési munkálatait. A turautnak tudvalevőleg hat közbeszó állomása van: Pécs, Károlyváros, Fiume, Zágráb, Pozsony, Tátra-Lomnic. Ezekben, valamint a mindennapi ebéd állomásokon is vendégszerető fogadtatásra fognak találni a résztvevők.

A budapesti start után, mely a Kigyó-téren, az Automobil Klub helyisége előtt lesz, a versenyzők a Balaton jobbjára haladva jutnak Pécsre, ahol a városház-téren lesz a cél.

A második nap legnagyobb részét már horvát területen fogják a kocsik befutni, a fogadtatásról itt a horvát automobil klub s annak egyes tagjai fognak gondoskodni. Mindjárt a horvát határ átlépése után Nasicon Pejasevich Márk gróf látja vendégül a társaságot. Az aznapi uti ebédállomása Lipikföldön lesz. E napon Károlyvárosban fognak megpihenni a résztvevők, hol Modrusán Gusztáv polgármester, Pejtcic kerületi főnök és Heintzl Rezső postafőnök gondoskodtak nagy körültekintéssel a cél, start és garage-hely kijelöléséről, nemkülönben az autoturisták elhelyezéséről.

Igen szép lesz a Karszton keresztül vezetett harmadik etapp, mely a Plitvice-i tavak mellett vezet a tengerparthoz és Fiuméig. A fiumei program, mivel a résztvevők itt egy teljes napig pihennek, természetesen a leggazdagabb lesz. Itt Nádory István kir. főmérnök a lelke az előkészítő bizottságnak. A rendezési munkálatokat pedig az alakuló fiumei automobil klub tagjai vállalták magukra. A fiumei érkezés a piazza Scarpan történik, ahonnan a kocsikat részben a honvédaktanya udvarára, részben pedig a kirándorlási palota garage-ába viszik egy napi pihenőjükre. A versenyzők nagy ünnepeltetésben fognak részesülni, Wickenburg István gróf v. b. t. kormányzó, továbbá Copajtic az UngaroCroata vezérigazgatója egy-egy nagy gözöst bocsátanak a társaság rendelkezésére, amelyen sétahajókat rendeznek a Quarnero-öbölben. A hajón tea, azt követően pedig a szárazföldön ünnepi banket fogadják a vendégeket.

A negyedik napi etapp lesz a legrövidebb, mivel Fiuméből csak Zágrábig vezet, azonban természeti szépségekben ez is bővelkedik. Zágrábban a horvát automobil klub háro Hellenbach Károlylyal élén fogja a

résztvevőket fogadni. Ugy a horvát klub, mint annak elnöke tiszteletdíjat ajánlottak fel a versenyre.

Az ötödik napon a Dunántul legszebb vidékeira keresztül hajtának a versenyzők Pozsonyba.

— **A megszökött altisztról.** A Jellasich ezred parancsnoksága Krajnovics Dusán szökésével kapcsolatban a következőket tartja szükségesnek közölni: Krajnovics semmi féle irodába nem volt beosztva és nincs bebizonyítva, hogy délszláv agitációt folytatott, vagy Bravurával összeköttetésben állt volna. Az sem felel meg a tényeknek, hogy Krajnovics Kasumovics századosnak, vagy az ezred más tisztjének — szökése után — irt volna.

— **Halász Gyula előadása.** A Szabad Lyceum közönsége tegnap este Halász Gyula, a Magyar Földrajzi Társaság titkárának kitűnő előadásában gyönyörködött. A jeles előadónak „A brit délsarki expedíció pusztulása” címen tartott előadása a hallgatóság figyelmét mindvégig lekötötte, mert belőle új ismereteket, új impressziókat szerezhetett s a képekből, valamint az ezekhez fűzött magyarázatokból fogalmat alkothatt magának a sarkkutatók nehézségeiről és veszedelmeiről. Halász Gyula, aki eddig előszeretettel foglalkozott a délsarki utazásokkal, Scott és társainak a „Discoveri” hajón tett első útját fordításban ismertette. Scott utolsó, szerencsétlen útját még nem ismertethette az elpusztult expedíciónál talált naplóból, amelyet eddig nem adtak ki de az angol napi- és hetilapokból összegyűjtött adatait tárta elénk. Az előadást nagyszerű képekkel kísérte. Az előadót kitűnő előadásáért melegen megünnepelték.

— **Szántó felügyelő elutazása.** A szerda délutáni gyorsvonat indulása előtt szokatlan képe volt a fiumei pályaudvarnak. Nem utasokkal telt meg a perron, hanem előkelő fiumei magyarokkal, akik nehéz sziveltettek bucsut a zágrábi üzletvezetőség pályafentartási főnökévé kinevezett Szántó fiumei osztálymérnöktől és nejtől. Kocsijukat szinte teletömtek virággal a jó barátok és tisztelők, akiktől ez a derék emberpár ép olyan nehezen vált meg, mint Fiumétől. Szántó felügyelőt, aki több mint két évtizedig volt Fiumében, ezernyi érzelmi szál kötötte a fiumei kikötőhöz és pályaudvarhoz, amelynek ugyszólván minden jelentősebb bővítését és modernizálását ő végezte. A Fiume iránti nagy szeretettel nagy tudással, éles szemmel, fáradhatatlanul, szerényen és — szegényen. Mert ő rajongó szeretettel csüggött Fiumén, amelyet elhagyni sohasem szándékozott. Most is szinte ugykényszerítették rá, hogy magasabb és díszesebb állásban menve gazdag tapasztalatit neesak itt érvényesítse, hanem hasznosítsa azt új, igen tekintélyes hatáskörében, a zágrábi üzletvezetőség egész területén.

— **A kikötőből.** Máj. 2. É r k e z e t t : Roma német gözös Hamburgból, 600 tonna szeggel, 27 tonna kötéllel, 150 zsák kávéval, 100 zsák kakaóval, 150 hordó olajjal és 20 tonna ólommal; Baross magyar gözös Rotterdamba, üresen; Franz Ferdinand osztrák gözös Kobeből, 200 hordó olajjal, 994 bál gyapottal, 1936 zsák lenmaggal.

I n d u l t : Gallipoli olasz gözös Bariba üresen.

— **Elgázolta a kocsit.** Rákos Szaniszló iskolásfiút a Corson tegnap délután öt órakor egy kocsit elgázolta. Rákost súlyos sérüléseivel a kórházba szállították.

— **A Deák szálló kertjében** holnap este 8 órakor katonazene lesz 50 fillér belépti díjjal.

— **Az épülő magyar Dreadnought.** — Csütörtöki számunkban közöltük Persins német tengerészkapitány véleményét a Fiumében épülő Dreadnoughtról. Most egy másik német tengerészkapitány számol be azokról a tapasztalatokról, amelyeket fiumei tartózkodása alkalmával a Whitehead-féle torpedógyárban és a Danubius-hajógyárban tett látogatásakor szerzett. A világhírű Whitehead-gyárban — írja a kapitány — a lehető legszivélyesebb fogadtatásban volt része, a minthogy a műveket bárkinek megmutatják bizonyos napokon (hétfőn és csütörtökön 3-tól 5-ig.)

1864 óta, amikor Whitehead angol mérnök az első torpedót konstruálta, a torpedógyártás rendkívüli tökélyre fejlődött. A legújabb típus 6.7 méter hosszú, a kalibere 53.3 centiméter és 150 kilogramm súlyú robbanó anyaggal van töltve. 24.000 koronába kerül darabja és a hordereje meghaladja a tízezer métert. Ha meggondoljuk, hogy még az orosz-japán háború idején is legfőbb 1000 méternyi távolságra lőttek ki torpedót, megítélhetjük, mily rettenetes fegyverrel fejlődött pár év óta ez a hosszú, fekete acél-szivár.

A Whitehead-torpedógyár tudvalevőleg egyike a világ legjobb hasonló vállalatainak és a világ minden részéből kap rendeléseket. A fiumei gyár sikere arra bírta a féltékeny osztrákokat, hogy tervbevegyék egy osztrák torpedógyár létesítését. A német tengerésztiszt megjegyzi, hogy — szakkörök szerint — egy ily vállalkozásnak nem sok kilátása lehet a sikerre.

Míg a Whitehead-gyárban a vezetőség semmiféle akadályt sem gördít a műveket megtekinteni óhajtó idegen útjába, addig a Danubius-gyár igyekszik Dreadnought-építkezését a titokzatosság áthatlan fátyolába burkolni. Ugy látszik, megvan rá az oka.

A gyárnak — írja a német kapitány — nincs gyakorlata nagy hajók építésében, eddig legfeljebb torpedózuzókat épített. Ez lehet az oka annak, hogy míg Angliában a 28.500 tonnás hajók (az „Iron Duke” típusból) tíz hónap alatt készülnek el, a német hajógyárakban és a trieszti Stabilimento Tecnico-ban (ahol a monarchia három első 21.000 tonnás Dreadnoughtja épült) körülbelül tizenhét hónap alatt, addig a fiumei Danubiusnak minden valószínűség szerint legalább két évre lesz szüksége a vízbeadásáig. 1915-ben pedig a mai tervek szerint fölépült, mai ágyukkal felszerelt Dreadnought meglehetősen elavult jószág lesz.

A német szakértő megjegyzi, hogy a Danubius-művek egyáltalában még meglehetősen kezdetleges stádiumban vannak és a rendelkezésre álló berendezések és eszközök is meglehetősen szerények. Általában az a véleménye, hogy a gyár erejét meghaladó feladatot vállalt magára a Dreadnought építésével.

— **Nehéz munka.** Libo András és Brezlatnics Mahmud bosnyák munkásokat tegnap egy rendőr a Scoglietto-térről csendháborítás miatt a rendőrségre akarta kisérni. A két munkás azonban ellenállt s kézzel-lábbal igyekeztek távol tartani maguktól a rendőrt. A rendőr segítséget hívott s öt rendőr vette körül Libot és Brezlatnicsot. Ezek még vadabbak lettek és belekapaszkodtak a rendőrök egyenruháiba, melyeket annyira összeszaggattak, hogy használhatatlanok lettek. Az egyik rendőr kardot rántott és Bezlatnics fejére sújtott. Bezlatnicsot elöntötte a vér. A kórházba szállították, társát pedig lecsukták. Az eljárás mindkettő ellen megindították.

— **Csavargás miatt.** Antich András 26 éves novi-i születésű, lopásért, betörésért többször büntetett egyént tegnap csavargás miatt bekísérték a rendőrségre. A rendőrség eltoloncolja a veszedelmes alakot.

— **Késelés az utcán.** Szerdán este nyolc órakor Widermann József 25 éves napszámos Braida városrész egyik kereszmájában egy Buzzi János nevű haragosával találkozott. Buzzi sértegetni kezdte Widermant, aki felkelt az asztaltól és elment. Buzzi kö-

vette s az utcán ismét kikezdett vele. Wiermann futásnak eredt, Buzzi utána vetette magát, és amikor elérte négyszer egymás után hátbaszurta. Herakovics titkosrendőr, aki éppen akkor haladt Braidán, észrevette a késelést s revolverrel fenyegette meg a merénylőt, hogy a rendőrségre kövesse. Ott letartóztatták. A sebesültet a kórházba vitték.

— Fiume áru- és hajóforgalma. A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áru mennyisége március hónapban 924.912 métermázsát, az onnan elszállított árué pedig 1 millió 94.443 métermázsát tett. A behozatal az előző év ugyanez hónapjához képest 177.995 métermázsával, a kivitel pedig 241.659 métermázsával emelkedett. Az év első három hónapjában Fiuméba tengeren behozott áru mennyisége 2.442.307, az elszállítotté pedig 3.381.674 métermázsá volt. Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal 638 ezer 823 métermázsával, a kivitel pedig 883 362 métermázsával emelkedett. A hajóforgalom adatai szerint március hónapban 793 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 733 rakományral és 60 üresen. A rakományral érkezett hajók közül 635 gőzös és 98 vitorlás volt, az üresen érkezettek közül 38 gőzös és 22 vitorlás. Lobogók szerint a márciusban érkezett gőzösök közül 545 magyar, 89 osztrák, 3 német, 17 olasz, 15 angol, 1 norvég és 3 görög, a vitorlások közül pedig 6 magyar, 7 osztrák, 34 olasz, 1 román és 1 török volt.

— A Bonavia szállodában holnap este egy arab társaság kabaré előadást tart. Belépő díj 60 fillér. Kezdeté 8 órakor.

— Nemzetközi sportkiállítás Olaszországban. Felső Olaszország egyik igen érdekes és sportkedveléséről ismert városában, Vercelliben, a városi tanács bőkezű támogatásával nagyszabásúnak ígérkező sportkiállítást rendeznek f. év május—július hónapokban, amelynek diszelnökségét a turini gróf vállalta el. A május hó 15-én megnyíló kiállítás felöleli a sportvonatkozású összes iparcikkeket és gyártmányokat és tartama alatt többrendbeli nemzetközi versenyek, mérkőzések, kongresszusok és időközi speciális kiállítások is fognak tartatni. Egy külön e célra rendelt tágas és díszes épületben nyernek elhelyezést a nemzetközi és jelentősebb olaszországi sport események alkalmával elnyert díjak, emléktárgyak, pl: serlegek, kupák, zászlók és egyéb hasonnevelő kitüntetések eredeti példányai, esetleg pedig azok utánzatai vagy fényképei. Ugyanabban a pavillonban fognak kiállítani a győztes csapatok vagy egyes bajnokok és mérkőzők fényképfelvételei, továbbá a sportegyesületek zászlai és jelvényei is. Értesülésünk szerint a kiállítást rendező nagybizottság, a kiállításon résztvenni szándékozó magyarországi sportegyesületek részére külön diszhelyet tart fenn. Ezen sportszempontból kétség kívül nagy fontosságú kiállításon való részvételre f. é. május 8-áig kell jelentkezni. A kiállítás a következő 19 osztályból fog állani: Alpinizmus, hegymászás és téli sportok. — Automobilizmus. — Vadászat és galamblovászat. — Kerékpározás és motocyklizmus. — Labdarugás. — A sportra vonatkozó fényképészet, művészet és karikatura. — Tornászat. — Távgyaloglás. — Athletika. — Löverseny. — Sporthygiéna. — Hajózás és evezés. — Tengeri és édesvízi halászat. — Sportverseny díjak. — Sportügyi hírlapok és folyóiratok. — Vivás. — Tennis, Skating és egyéb sportjátékok. — Céliövészet. — Tourizmus. — **Sportöltönyök és felszerelések.**

Bővebb tájékoztatással készségesen szol-

gál Schlemmer Antal a fiumei kereskedelmi bank tisztviselője és nála díjtalanul kaphatók a részvétel bejelentésére szolgáló űrlapok, valamint a kiállítás részletes programja is.

— Vér a rendőrkardon. Pólából jelentik: Kovacevics Frigyes 23 éves fiumei származású tengerészkozlegény tegnapelőtti este ittás állapotban feltartóztatta az utcán egyik nőismerősét, aki ellökte magától Kovacevicset, úgy, hogy ez nekiesett egy arra haladó tisztnek. A tiszt felszólított két rendőrt, hogy kísérik be a rendőrségre az ittás haditengerészt, ez azonban nem engedte magát bekísérni és ütötte-rugta a rendőröket. Az egyik rendőr akkor kardot rántott s rá-sujtott vele Kovacevics jobbkarjára, a melyből sugárban szökött ki a vér. Az összeesődült tömeg élesen tüntetett a rendőrök ellen. Néhány asszony elájult. A rendőrök karjaiba vették az eszméletlen állapotban levő matrózt, akit elvitték a mentőállomásig. Innen a kórházba vitték Kovacevicset, akinek állapota a nagy vérveszteség következtében igen súlyos.

— Carmellini a Corso moziban. A Corso mozgófényképszínházban holnap szombat estétől kezdve minden előadás keretében felép Carmellini a világhírű bűvész.

Ma esti műsor Pathe Journal. Szerelm és könnyelműség, dráma. Szerelemért amputálás, bohózat.

TŐZSDE.

	Máj. 1 zárlat	Mai árf. 11 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény		813.50
Osztrák hitelrészvény		617.59
4%-os koronajáradék		81.80
Osztr.-magy. államvasút		712.—
Jelzálogbank		430.—
Leszámitelőbank		502.—
Hazai Bank		283.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.		544.—
Rimamurányi		715.—
Salgótarjáni		763.—
Közuti Vasút		643.—
Városi Villamos		360.—
Adria		545.—
Déli Vasút		—
Magyar Cukoripar		—
Rizsgyár		—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra		—
Buza májusra	11.05	—
Búza októberre	11.76	—
Rozs 1913 áprilisra	—	9.69
Rozs októberre	—	8.14
Tengeri májusra	—	8.29
Tengeri júliusra	—	—
Zab áprilisra	—	8.75
Zab októberre	—	—
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	620.—	—
Magyar hitelrészvény	812.—	—
Osztrák magyar államvasút	711.—	—
Déli Vasút	124.—	—
Alpesi	1001.—	—
Skoda	816.—	—
Osztr. koronajár.	—	—

ünnep miatt zárva.

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi körtések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gözhajótárs.	1450.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1150.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi ex	1900.—
„uj	1800.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana ex	280.—
Navigazione Libera Triest	623.—
Osztrák Lloyd	560.—
Stabilimento Tecnico	9350.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	432.—
I. Trieszti Rizsgyár	695.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t. ex	408.—
Spalatoí Portland Cement	398.—
Assicurazioni Generali Nap.	880.—
Riunione Adriatica	3900.—

Telefon — Távirat.

A Ház ülése.

BUDAPEST, május 2. A szövetség ellenző bizottsága holnap délelőtt ülést tart, amelyen a Ház május 5-iki ülésével foglalkozik. Az intező bizottsága azt fogja határozni, hogy az ellenzők menjen be az ülésre.

Justh Gyula Budapesten.

BUDAPEST, május 2. Justh Gyula tegnap Budapestre érkezett. A pályaudvaron nagy ovációval fogadták. Ma reggel Justh megjelent a függetlenségi pártkörben. A munkapárt egy szolgálja levelet hozott a függetlenségi pártnak. Ebben felszólították, hogy vegyen részt a Ház újraalakításában. Justh a levelet nem fogadta el.

A választójogi blokk.

BUDAPEST, május 2. Justh Gyula azt mondta Az Est tudósítójának, hogy a választójogi blokk megalakítása felesleges azért, mert már megvan. Egyébként — mondta — nem árt, ha a köteléket még szorosabbra fűzik, mert ő csak örül annak, minél többen harcolnak a kormány ellen.

A Lukács-Désvy pör.

BUDAPEST, május 2. A kir. ügyészség ma nyújtotta be a Désvy—Lukács pörre vonatkozó bizonyítási indítványát. Az ügyész nem ellenzi a bizonyítást, de részletes indítványát majd csak a főtárgyaláson teszi meg.

Feloldták a Kobrak esődöt.

BUDAPEST, május 2. A Kobrak-esődöt a törvényszék ma feloldotta. Az egyezkedési tárgyalások megindultak.

A fegyveres hatalom ellen.

BUDAPEST, május 2. A rendőrség fegyveres hatalom elleni büntett miatt letartóztatta Velösi Ödön közjegyzői irnokot. Az ügyet nagyon titkolják. Azt hiszik, hogy Velösi Bravurának a büntőrsége.

Audiencián.

BÉCS, május 2. Tegnap délután 5 órakor Berchtold gróf külügyminiszter, Krobaitn hadügyminiszter és Hötendorfi Konrád vezérkari főnök kihallgatáson voltak őfelségénél.

KORONATANÁCS.

BÉCS, május 1. (Érkezett éjjel 11 órakor.) Holnap (tehát ma, pénteken) koronatanács lesz, melyen részt vesz: a trónörökös, a két miniszterelnök, a külügyminiszter, a hadügyminiszter, a vezérkari főnök, a hadseregfelügyelő és a két pénzügyminiszter. A koronatanács lesz a nap legfontosabb eseménye.

Miniszterek Bécsben.

BUDAPEST, május 2. Lukács László miniszterelnök és Teleszky János pénzügyminiszter tegnap Bécsbe utaztak, hogy részt vegyenek a koronatanácson.

Királyi kihallgatások.

BÉCS, május 2. Tegnap délelőtt Teleszky János pénzügyminiszter a magyar ágyugyár ügyében és a katonai költségek kérdésében kihallgatáson volt a királynál. Bécs, május 2. Ma délelőtt Berchtold külügyminiszter, Krobaitn hadügyminiszter és Konrád vezérkari főnök két óráig tartó kihallgatáson voltak a királynál. Azután Ferencz Ferdinánd trónörököshöz mentek és ott hosszú ideig tanácskoztak.

Majd hétfőn.

BÉCS, május 2. A londoni reünio tegnap esti ülése délután 5 óra 50 perckor ért véget. Az üléstermet elsőnek az orosz, utolsóként az osztrák-magyar nagykövet hagyta el.

LONDON, május 2. A Reuter-ügynökség jelenti: A nagykövek az ülést hétfőig elnapolták.

LONDON, május 2. A Reuter-ügynökség jelenti: A reünio tegnapi ülése után az osztrák-magyar nagykövet az ülés után szózatot közölt kormányával és újabb instrukciókat kért. A végleges döntés hétfőn lesz.

Inkább a halál.

CETTINJE, május 2. *Nikita király* kijelentette, hogy a londoni reünio határozata abszolút nem befolyásolja őt és eddigi álláspontján mit sem változtat. Hangsúlyozottan kijelenti Nikita, hogy élve nem jön ki Skutariból.

Montenegro meghátrált.

LONDON, május 2. A londoni reünio tegnapi ülése előtt Grey államtitkárnál megjelent Popovics montenegrói meghatalmazott és átadta neki kormánya jegyzékét az a kérelemmel, hogy annak a tartalmát közzétegyék a konferencián résztvevő hatalmak képviselőivel.

Sir Edward Grey ezután felolvasta a jegyzék előtt Montenegro jegyzékét, amely szerint bizonyos feltételek mellett hajlandó Skutariból kivonulni. Ezek között a feltételek közt elsősorban a területi kárpótlások szerepelnek.

Erre egymásután sorra felszólaltak a hármasszövetség képviselői és hangoztatták, hogy a diplomáciai helyzetben Montenegro jegyzéke kedvezőbb állapotot teremtett és az a remény, hogy a teljes megegyezés rövid idő kérdése.

Azt javasolják, hogy a konferencia napjára elmagát hétfőig, amely idő alatt Ausztria-Magyarország Montenegroval megegyezhetik.

Az osztrák-magyar monarchia képviselője hozzájárult a javaslatához, de úgy ő, mint a hármasszövetség többi államainak megbírói is kikéri kormányaik utasítását.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem nagyrabcsült rendelőmet, hogy tanulmányutamról megérkeztem, magammal hozván a legdivatósabb angol és francia szövet-mintákat. Ezekkel a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. Kívánságra a mintákat háznál is készséggel bemutatom.

Nagyrabcsült rendelőim szíves pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Juhász Pál, férfi-szabó

Via A. Manzoni 3. szám I. emelet.

VENEZIA**HOTEL PENSION VENIER**

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2^{1/2} lirától teljes ellátás napi 8 lirától feliebb. Német kiszolgálás.

Elmaradt a koronatanács.

BÉCS, május 2. Tegnap még úgy tervezték, hogy koronatanácsot hívnak egybe, amely minden eshetőségre nézve határozzon a tervbe vett katonai akcióról. A Londonból érkezett hírek hatása alatt azonban a koronatanács elmaradt és helyette közös minisztertanácsot tartottak, melyen a külügyminiszter elnökléte alatt résztvettek a két miniszterelnök, a két pénzügyi és honvédelmi miniszter, továbbá a közös pénzügyi és hadügyminiszter, végül a haditengerészeti parancsnok. A minisztertanács a külügyi helyzettel foglalkozott.

—«0»—

A MONARCHIA FELTÉTELEI.

BÉCS, május 2. Az Est bécsi tudósítója a külügyminisztériumban szerzett információ alapján jelenti, hogy Ausztria-Magyarország nincs ugyan megelégedve Montenegro válaszával, de az mindenestre haladást jelent a múlttal szemben. Felszólította azonban Montegrót, hogy 48 óra alatt adjon határozott választ, mik azok a területi rekompenciák, amelyekre Skutari helyett reflektál.

ROMA, május 2. Ha Montenegro 48 órán belül nem ad határozott választ a monarchiának, akkor a reünio hét nagyhatalomnak mandátumot ad Montenegro és az albán partok megszállására. Ez esetben azonnal csapatokat fognak partra szállítani Duleignoban, Antívariban és San Giovanni di Meduában. Ha a reünio hétfői ülésére Montenegro válasza meg nem érkezik, akkor Ausztria-Magyarország és Olaszország azonnal megkezdik a katonai műveleteket. A feltételek közt bennfoglaltatik az is, hogy Montenegro azonnal, tehát már hétfőn tartozik kiüríteni Skutarit.

Katonai megegyezés.

BÉCS, május 2. Arra az esetre, ha Montenegro nem ürítene ki Skutarit és így fegyveres beavatkozás válna szükségessé, Ausztria-Magyarország és Olaszország között már részletes katonai egyezség jött létre. A megegyezés — amelyet Bolio tábornok,

olasz vezérkari főnök és Hötzendorfi Konrad — folytattak le, úgy szól, hogy a két nagyhatalom nem párhuzamosan, hanem együttesen fog operálni.

A KATONASÁG NEM ENGEDELMESEKEDIK.

CETTINJE, május 2. A kormánynak az a jegyzéke, melylyel a londoni nagyköveti reünioval tudatta, hogy területi kárpótlás ellenében lemond Skutariról, a lakosság körében óriási konsternációt keltett. Folyton tüntetnek a kormány ellen. A katonai vezetés kijelentette, hogy a kormány határozhat, amit akar, a katonaság olyan parancsnak, amely Skutari elhagyására vonatkozik, nem fog engedelmessékedni, mert szó sem lehet arról, hogy Skutarit Montenegro átadja.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage.

OLCSO ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik. Üdülőknék igen alkalmas hely.

Meghívó**A Smith és Meynier Első Kir. Szabad. Fiumei Papirgyár Részvénytársaság**

részvényeseit tisztelettel meghívjuk az 1913. évi május hó 15-éi délelőt 11^{1/2} órakor a Deutsh Ig. és Fia cég termében Budapesten, V. Nádor-utca 3 sz. alatt tartandó.

rendes közgyűlésére**Tárgysorozat:**

1. Az igazgatóság jelentése az 1912. üzletéről.
2. Az 1912. évi mérleg-, valamint a nyereség-és veszteségszámla előterjesztése.
3. A felügyelőbizottság jelentése és az e feletti, valamint a napirend 1. és 2-ik pontja feletti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentvényének megadása.
5. A felügyelő bizottság megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen csakis azon részvényesek vehetnek részt, akik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 5 nappal a közgyűlés napja előtt letétbe helyezik Fiumében: a vállalat pénztáránál, Budapesten: a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál, vagy a Hazai banknál.

FIUME, 1913. május 3.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Árvai Albert Debrecen	Securanst.	Maresch Steffi Wien	Wienerheim
Ascher Arnold dr. Wien	V. Nada	Mertens József Wien	Stefania
Adwentowski Boleslows Krakkó	Margit	Merstallinger Franz Chodorow	Antonienh.
Reinitz Miksa Miskolc	Márkus	Militskó Frigyes Kolozsvár	Lidó
Budinszky B. dr. Vimperli	Milena	Mennyey Anna Budapest	Hermitage
Reska Mária Prága	Savoy	Miesies Marko	P. Scheler
Bleyle Mathild Prága	Savoy	Mack Lorenz Feldkirchen	Lederer
Richter Johanna Loschnitz	Tivoli	Nemes Sándor Budapest	Vidakovics
Bauer A.	Strand H.	Neumann E. Szurdok	P. Stern
Boski Siegmund	Speranza	Neumann H. Dresda	Hofbrau
Bach Siegfried Lemberg	Strand H.	Nádassy János	Herkules
Bidmeat Unriel	Hermitage	Oppenheimer Béla Petrinja	Nina
Brumer Vilmos Budapest	H. Bristol	Paulovic Adél Wien	Hausner
Bar Lucian Lemberg	Grand H.	Pattay Hermann Trieszt	Grand H.
Bartha C. Budapest	Viktória	Paulay E. Pécs	Drazica
Ceitlin Natar Oroszország	Lederer	Proleska Branislava Sosnovic	Regina
Csaurek Károly Eperjes	Securanst.	Reska Martha Prága	Savoy
Cserna Ferenc Miskolc	Securanst.	Piam A. Gradisca	Grand H.
Clee Oszkár Hamburg	Palace	Rottmann Gottfried Szentágota	Lackner
Ofner Henriette Prága	Savoy	Rulug Ludwig Marburg	Grand H.
Cichowsko Katarina Stabuszevic	Melanie	Radranska Stanislava Krakkó	Triglan
Dominitz Ernő Budapest	Grand H.	Rubritins Richard Wien	Vidakovics
Dorianski Félix Galicia	Peppina	Raboldi T. Klagenfurt	Grand H.
Daum Fanny Breslau	Wienerheim	Szabó Kálmán Budapest	Hammer
Erdély Gyula Baja	Hammer	Sawine Paul Oroszország	Hammer
Fuchs Isidor dr. Galánta	Schalk	Schmidt Karl	Drazica
Fischer Miksa Budapest	Istria	Sill Emmi	Mahler
Fromm Paul Hugó Stettin	Grand H.	Székely Aladár Budapest	Istria
Fischer Franz Turnau	Bellevue	Steiner Anton dr. Wien	V. Nada
Formanek Budjovice	Hofbrau	Schrey Jean Laibach	Herkules
Fonyó Andor Kaposvár	Securanst.	Szasay Gyula Budapest	Speranza
Grünwald Adolf Wien	Istria	Salgó Zoltán dr. Budapest	Speranza
Greiding Adolf München	Plobst	Schollinger Zsigmond Wien	Bellevue
Graeber Géza Budapest	Plesch	Strelicesen J.	Bellevue
Grünfeld Henrik Budapest	Szegő	Strelicesen Sándor	Bellevue
Grell Sándor Debrecen	Securanst.	Selye Géza Budapest	Janette
Gyoma Zsigmond dr. Budapest	Palace	Schmitt Henrik dr. Hausner	Palace
Gromer Zsigmond dr. Volosca	Liburnia	Starczinsky dr. Lemberg	Istria
Gossmann Henrich dr. München	Antonienh.	Somogy-Baka Lajos	Vécsey
Giebl M. Wien	Zotter	Schuzter Karl Wien	Grand H.
Gyorffy Endre Budapest	Hermitage	Schneider Louise Passau	Pilepic
Gyenes Lajosné Budapest	Drazica	Schwarz József Zágráb	Istria
Gitt Fritz Kronstadt	Bijon	Szegő Ödönne Nagykaroly	Lederer
Holtzer Julia Szeged	Schalk	Steinauer József Varsó	Lederer
Hercz Emanuel Wiencendorf	Grosz	Teissinger Károly Pozsony	Securanst.
Honigbaum Milhelm Berlin	Palace	Tóth Benjámín Temesvár	Securanst.
Hercz Ödön dr. Budapest	Szegő	Tóth Sándor Debrecen	Securanst.
Haase Martha Leipzig	Mignon	Theuffel A. Kiew	Wienerheim
Hammerschmidt M.	Stefania	Techsner Ottó Stuttgart	Lederer
Himmer Louise München	Jezica	Unger Hugó Budapest	Lederer
Horny Herbert Jaegerndorf	Grand H.	Ubershon Lajos Budapest	Istria
Iglicko Julie Krakkó	Triglan	Vitéz Aladár Budapest	H. Bristol
Jellinek Henrik Wien	Wienerheim	Vakufski Serif Arnotovics Sarajevó	Stef.
Janota Josefina Rymanow	Quitta	Votisch Antonia Varsó	Quitta
Joseph Else Wien	Stefania	Wollanek Emil Wien	Stefania
Jablanski E. Berlin	Charlottenburg	Weiner Richárd Wien	Palace
Kovács Margit Budapest	Mimi	Wertheimer Franz Csehország	Quitta
Köbler Dezsőné Budapest	Mimi	Weisz Simon Wien	Neues Kurh.
Klaproth W. München	Lederer	Wittko Kornél Lupény	Lederer
Kobsa Gizella Banjaluka	Mignon	Zeller N. Wien	Neues Kurh.
Köszöghi József Nagyvárad	Securanst.		
Korner Carl Stockholm	Stefania		
Komlós Sándor Budapest	Quitta		
Krausz Leopold Wien	Hausner		
Kneisl Emilie	Fischer		
Kunn Renée Kanizsa	Lido		
Kuhn József Innsbruck	Palace		
Karwacka Alexandra Warszawa	Melanie		
Kewal Leo Brünn	Grand H.		
Kordaszewsky Michael Freystag	Union		
Lázár Miklós Budapest	Helios		
Lewitus Zsigmond Wien	Grand H.		
Lion Karola Czortkow	Mahler		
Liess Berta	Mahler		
Lenert Siegmund Krakkó	Speranza		
Landauer Anna Karlsbad	Homme		
Lutiszky Istvánné Budapest	Vécsey		
Dr. Milko Vincenz Urága	Quarnero		
Müller Walter Neisse	Lederer		
Müller Gusztáv Berlin	Lederer		
Magyar Lajos Budapest	H. Bristol		

Modern kényelemmel felszerelt üzlethelyiségek még kiadók mostani épült új házban, az állomás közelében.

Értekezni: I. Dubravicsnál Via Petranka 6. a dohánygyár mögött. Telefon 5-54

Magyar-Horvát tengeri Gözhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Casteinuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattanók csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államasutak városi menetjegyirodája.

Ekszer - arany - és chinaezüst - árú

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferenc

ékszerész czégnél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

Magyar borok!

Ajánlok kitűnő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjéért 80 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 1 koronáért,

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápary 16.

Le kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

18 éven felüli, tisztességes

ujságáruló rikkancs

napi 2-3 korona biztos keresett délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat jó fizetéssel felvesz.

A TENGERPART

kiadóhivatala.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

— A májusi máv. menetrend főbb változásairól szóló hivatalos értesítést már kibocsátotta a máv. igazgatósága. A fiumei reáliskolákban beálló változásokról a következő adatok számolnak be:

A szeged-rókusi—szabadka—ujdombóvári vonalon egy új gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba, és II. osztályú kocsikkal, csatlakozással Ujdombovárt Fiume felől, illetéleg felé. Szeged-Rókuson pedig az új gyorsvonatpárhoz Nagyvárad, Kolozsvár felé, ill. felől. A Báltaszékről Ujdombovárra d. e. 9.52 p.-kor érkező és az Ujdombovárról Báltaszékre este 6.30 percekor induló vonat megszüntetetik, helyettük e vonalrészén két új vonatpár helyeztetik forgalomba, indul Ujdombovárról d. u. 6.20 percekor, érkezik Ujdombovárra éjjel 11.02 percekor; az új vonatpár Báltaszéken csatlakozást talál Szabadka felé, ill. felől.

A Budapest k. p. u.—fiumei vonalon a Fiuméből Budapestre este 9.35 percekor érkező gyorsvonatnál a megállás Meján, a Budapestről Fiuméba reggel 7 órakor induló gyorsvonatnál pedig a megállás Budafokon megszüntetetik. A Fiuméből Budapestre este 6 órakor induló gyorsvonat menete gyorsítottatik Budapestre reggel 8 óra helyett már reggel 7 órakor fog érkezni s így ott csatlakozást nyer a reggel 7.20 percekor Máramarosra, Lavocne, Stryje, Lemberg felé induló gyorsvonathoz. E vonatnál a megállás Meján, Leskovácson, Vrbovecen és Lepavicián megszüntetetik, ellenben Budafokon leálló utasok részére rendszeresen meg fog állni.

A Budapestről Fiume felé este 6.15 p.-kor induló gyorsvonat tonjui, a Budapestre vonat lepyvinai és a Budapestre Fiuméből d. e. 9.35 percekor érkező gyorsvonat mejai megállása megszüntetetik. Budapest-Adony—Paszaszabolcs között csatlakozással Adony—Paszaszabolcs Balatonfüred, Tapolea felé, ill. felé, egy új személyvonatpár helyeztetik forgalomba (közvetlen Budapest—balatoni vonatpár) indul Budapestről d. e. 10 óra 45 percekor, érkezik Budapestre délután 4 órakor.

A (budapest)—adony—paszaszabolcs—tapoleai vonalon az előző években június 1-én szeptember 30-ig közlekedett idénygyorsvonatpár ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetik. A Budapestről d. e. 8.00 percekor induló (balatoni) gyorsvonatnál a megállás Százhalombattán megszüntetetik.

A kaposvár—fonyódi vonalon az előző években június 15-től szeptember 15-ig közlekedett motoros vonatpár ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetik.

A somogy-szob—barcsi vonalon Somogyvár—Nagyatád közt 3 új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

A zágráb—sziszek—bródi vonalon Sziszek—Bród közt egy új személyvonatpár helyeztetik forgalomba, csatlakozással Sunja—Banzaluka felé, ill. felől. Ezzel kapcsolatban a Sziszek—Sunja és Bród—Ujgradiska között jelenleg közlekedő reggeli és esti személyszállító vonatok megszüntetettek.

A zágráb máv.—csáktornya vonalon a Csáktornyáról Zágráb felé jelenleg d. e. 11 óra 42 percekor induló személyvonat 78 percekor későbbre fektetetik, miáltal Csáktornyán csatlakozást nyer a Budapestről oda d. u. 12 óra 51 percekor érkező déli vasúti gyorsvonathoz. A Csáktornyáról Varasdra jelenleg d. u. 1 óra 15 percekor induló vonat 1 óra 50 percekor korábbra fektetetik. Csáktornyától Varasdra egy új vonat helyeztetik forgalomba, indul Csáktornyáról d. e. 8 óra 02 percekor.

— A kivándorlási tanácsról. A kivándorlási tanács legutóbbi ülésén ismételten megalkozott Buday Barna beadványával, amely a tanács hatáskörének és munkásságának kibővítésére nézve tartalmaz javaslatokat. A kivándorlási tanács működése ugyanis a múltban abban merült ki, hogy a kivándorlási engedélyek tárgyában véleményt nyilvánított, illetve a kormány képviselőinek

előterjesztéséhez hozzájárult, kivéve egy esetet, amikor a Pool-szerződés ellen a tanács tagjainak egy része erélyes akcióba lépett, azonban ennek sem volt eredménye. Más kérdésekkel a tanács megalakítása óta nem foglalkozott. A tanács tagjainak egy része most azt sürgeti, hogy állítsák vissza a tanácsnak az 1909. évi II. t.-c. végrehajtási utasításában megállapított tágabb munkakörét. Ennek a törvényeknek megalkotója gróf Andrássy Gyula ugyanis a tanácsnak azt a szerepet szánta, hogy az az egész nemzeti társadalom tevékenységének igénybevételével támogassa a belügyminisztert a kivándorlási ügyek intézésénél, különösen pedig a külföldi magyarok érdekeinek ápolásáról gondoskodjék. Erre vonatkozóan Buday Barna és dr. Gaál Jenő részletes javaslatai azt célozzák, hogy a tanács az állandó és rendszeres működéséhez szükséges jelentéseket és tudósításokat megkapja, s úgy a haza társadalommal, mint a külföldi magyarsággal összeköttetéseket létesítsen. Előreláthatóan a belügyi kormány sem fog elzárkózni a reformjavaslat elől, mert hiszen a tanácsnak, mely felerészben a társadalmi testületek kiküldöttjeiből áll, csakis az lehet a célja, hogy a kormány megtalálja a kapcsolatot az eleven élettel, s felvehesse a társadalommal való együttműködés fonalát. Gróf Majláth József a tanács elnöke és kiváló szociálpolitikus, továbbá dr. Gaál Jenő a tanács alelnöke teljes buzgalommal rajta vannak, hogy a kivándorlási tanácsot alkalmassá tegyék hasznos és hézagpótló tevékenység kifejtésére. A kivándorlás kérdésével alaposan foglalkozók sajnálják, hogy az utóbbi üléseken a tanácstagok felerészben sem jelentek meg és éppen azok a parlament részéről kiküldött tagok hiányoztak, akik részéről a legmelegebb érdeklődést kellene feltételezni.

APOLLO SZÍNHÁZ

Igazgató: TROPPAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiál szálló közötti utcában).

Leg-

kitünőbb

szórakozó-

hely.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nag étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Menetrendváltozás
a városi villamosvasuton.

—o—

A n. közönségnek tudomásul adjatik hogy, május 10-étől kezdve a városi villamosvasut menetrendjében a következő változások fognak beállni:

Az első kocsik a közbágyóhidtól az osztrák határfelé reggel 5 óra 30 percekor indul.

Az utolsó kocsik a közbágyóhidtól az osztrák határfelé este 10 órakor indul el, onnan 10 óra 30 percekor indul vissza.

ESTI JÁRATOK:

Első kocsik indulása a közbágyóhidtól esti 11 órakor, az osztrák határról 11 óra 30 percekor.

Második kocsik indulása a közbágyóhidtól éjjel 12 órakor, az osztrák határról 12 óra 30 percekor.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Klemencsics Károly

Telefon 551. FIUME Corso 12. sz.

Vasutdijszabási és szállítási iroda

(Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarelvé-
felfülvizsgálat és díjkülömbözések visszkereeste

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás, lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

—= Teljes penzió napi 10 liráért. =—

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) ápril 11-étől nyitott a Via Goldoniban (a Dubravčić házban). Kifogástalan szép gallér, kezelő ing- függöny- és bluztisztítás klór nélkül. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

NRBE

Park Hotel

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest VIII. Losonci-u. 13.

Reklámunk óriási eredménye

ujabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségüknek meg nagyobb és szembezőköbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 kor. 50 fill. (19 darab)

1 dr. üvegtégely francia arc- és kézfi-

nomító

1 db. francia szappan (bármely illatban)

1 üveg francia porfium (bármely illatban)

1 üveg francia brillantín (bármely il-

latban),

1 könyv (60 lap) angol pouderpapír

1 csomag dr. Heider-féle fogpor

1 db. francia fogkefe (csontnyéllel)

1 csomag amerikai Shampooon hajmo-

sópör

1 üveg valódi Johann Mária Farina

kölniviz

10 db. szekrény- és ruhaillatosító (fran-

cia Saché-lap)

összesen 19 darab 2 kor. 50 fillért.

Szállítások naponta eszközöl-

tetnek. Szétküldés: biztos posta-

kézbesítés érdekében vagy után-

vét mellett, minek költsége 84

fillér, vagy a pénz előleges be-

küldése ellenében, a mely eset-

ben a 2 korona 50 fillér vétel

árhoz 72 fillér esatolandó. Cso-

magolási költséget nem számí-

tunk. — Tizenhat oldalas illat-

szer és háztartási értesítőnk

kiváratra ingyen és bérmentve

küldjük.

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-
Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és
Spanyolország felé.

Személyszállítás.

Triesztből Newyorkba Martha Washington
gőzessel április 12-én.Kaiser Franz Joseph április 26-án
Triesztből Montréal és Quebeckbe Alice gő
zössel április 12-én.Nápoly, Barcellona, Las Palmas Rio de Ja-
neiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayres-
be Laura gőzessel ápr. 17-én.

Teherforgalom.

Triesztből Newyorkba és Philadelphíába a
Giulia gőzessel április 20-án.Triesztből Havannába és New-Orleánsba a
Gerty gőzessel április 10-én.Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a
Carolina gőzessel április végén.Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben,
Via Molino piccolo 2, szolgál.

33 óceánjáró

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Ame-
rikai billiárd. - Figyelmes
kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

MEGNYILT

Risztics Milán

fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

TÓTH JANOS

Magyar vendéglője

a legolcsóbb Fiumében.

Via Alessandro Manzoni 10.

Kőbányai polgári sör.

Magyar és dalmát bor

Tungstram

drótlámpa

huzott dróttal.

!Elpusztíthatatlan!

Egyedüli magyar izzólámpa!

Gyártja az

Egyesült Izzólámpa és Villamossági

R. P. Ujpest 4.

Sürgőnycim: „Ampére“ Ujpest.

SCHÖNL. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNL.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb- ápolás (mani-
cur, pedicur) villamos arcmasszázs (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyuk-
szemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak, Fésülések és
hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefona 11-89.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villa-
mos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes
és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitünő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elvégeztetnek. Szétküldés: biztos posta-
kézbesítés érdekében vagy után-
vét mellett, minek költsége 84
fillér, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében, a mely eset-
ben a 2 korona 50 fillér vétel
árhoz 72 fillér esatolandó. Cso-
magolási költséget nem számí-
tunk. — Tizenhat oldalas illat-
szer és háztartási értesítőnk
kiváratra ingyen és bérmentve
küldjük.

a legolcsóbb árakon, Pontos kivitel.

Magyar vendéglő

FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám.
Elismert kitünő magyar konyha. Tisztán
kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt
kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!

Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Súdstrandon a legjobb magyar otthon.
Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi“ szálló por-
tásánál is kapható.) Legmérsékeltbb árak Kitünő
konyha, gyönyörű szobák.Amerikai rendszerű, szájpaddás nélküli
műfogakatés fogsorokat kautschukból, aranyból és pla-
tinából, aranyhidakat és fogkoronákat ké-
szít, valamint 2—3 óra alatt mindennemű
javítást eszközöl. Gyors és szolid kivitel.TOPICS MILÁN,
fogtechnikus.

Fiume, Via del Porto 8., II.

Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkesedik.

ajándékkal együtt

csak 10 korona

Wagner a „Hangszer-Király“

országsgazte elismert elsőrendű hangszeráruház

Budapest, József-körút 15.

Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszám

Winboffer Sándor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszt Via Coroneo 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Ki-
tünő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.Minden a kihordás vagy a szétkül-
körül felmerülő panaszt telefon, vagy le-
lezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk
jelenteni.